
КЛАСИФІКАЦІЯ ЧИННИКІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕКОНОМІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-АКТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Боденчук Л.Б.

Одеський національний політехнічний університет

На економічне оцінювання потенціалу розвитку інноваційно-активного підприємства впливають такі чинники [1-6]:

- *економічні*, які проявляються у відсутності або наявності коштів для фінансування інноваційного розвитку та його проектів, що у першому випадку буде мати негативний вплив, у другому – позитивний;
- *технологічні*, які впливають негативно за недостатнього розвитку матеріальної та науково-технічної бази;
- *політико-правові*, які мають негативний вплив за умовами обмеження антимонопольного, податкового, патентно-ліцензійного характеру і позитивний вплив при законодавчому заохоченні та державній підтримці інновацій;
- *організаційно-управлінські*, що здійснюють негативний вплив, якщо незмінні організаційні структури, невиправдана централізація, авторитарний стиль керівництва, жорстке планування, орієнтування лише на традиційні ринки. Позитивний вплив цих чинників забезпечується при гнучкості організаційних структур, демократичному стиль керівництва, можливості самостійного корегування запланованих рішень, достатньої автономії, переважно горизонтального інформаційного забезпечення;
- *соціально-психологічні та культурні*, негативний вплив яких проявляються у разі опору змінам у зв'язку з можливістю зміни статусу та необхідністю пошуку нової або перебудови традиційної роботи, зміни усталених способів діяльності та стереотипів поведінки, побоювання покарань за можливі невдачі. Умовами позитивного впливу даної групи чинників можуть бути: моральні заохочення, громадське визнання, створення умов для творчої праці, сприятливий клімат в трудовому колективі.

Результати інновацій оцінюють за такими критеріями: актуальність, значущість, багатоаспектність:

- актуальність передбачає відповідність інноваційного проекту цілям науково-технічного і соціально-економічного розвитку країни, регіону, підприємства. Цілі визначаються з огляду на встановлені суб'єктом управління науково-технічні, економічні, соціальні та екологічні пріоритети, які можуть відображати загальносвітові тенденції розвитку і визначати стратегію розвитку країни, регіону, окремого підприємства;
- значущість визначають з позицій державного, регіонального, галузевого рівнів управління, а також з позицій суб'єкта підприємництва;
- багатоаспектність враховує вплив інновації на різні сторони діяльності суб'єкта господарювання та його оточення. Це передбачає оцінювання науково-технічного, ресурсного, соціального, екологічного ефектів (результатів).

Оцінювання потенціалу розвитку інноваційно-активного підприємства в цілому залежить від різних зовнішніх і внутрішніх факторів, зокрема, від тих, що впливають безпосереднє на розвиток. До внутрішніх факторів відноситься наявність сприятливих економічних, організаційних, психологічних, кадрових і технічних умов для інновацій. Важливою ланкою в підтримці інноваційних ініціатив на підприємстві є і інформаційний аспект, то є місце взаємодії інформації про нововведення в системі прийняття рішень на підприємстві. Тоді як зовнішні фактори, пов'язані з розвиненістю ринкових відносин; станом фінансово-економічної системи країни; соціально-економічними і політичними

факторами; наявністю або відсутністю сприятливого інноваційного клімату та підтримки з боку держави; позиціонуванням підприємства в галузі; характеристиками самої галузі; розвиненістю відповідної інфраструктури місця розташування підприємства.

Також процедури оцінювання та якість залежать від підготовки управлінського персоналу, змістовності цільового, інструментального та результатного блоків оцінювання.

Таким чином, на процес оцінювання потенціалу розвитку інноваційно-активного підприємства впливає цілий ряд різноманітних чинників, які що сприяють, та заважають цьому процесу та його якості.

Література

1. Філіппова С.В. Аналітичні інструменти управління інноваційним розвитком промислового підприємства: [моногр.] / Л.О. Волощук, В.В. Кірсанова, С.В. Філіппова. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2014. – 180 с.
2. Безпрозванних О.О. Аналіз чинників, які перешкоджають розвитку інноваційної сфери української економіки / О.О. Безпрозванних // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. – 2012. – № 1. – С. 126–134.
3. Лощина Л.В. Комплексна оцінка інноваційного потенціалу підприємства: теоретико-методичні підходи / Л.В. Лощина, В.М. Милашенко // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – Краматорськ, 2008. – № 3 (13). – С. 163-167.
4. Чернобай Л.І. Інноваційний потенціал системи управління: структура і принципи формування / Л.І. Чернобай, П.Б. Кишеня // Вісник національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 725. – С. 398-405.
5. Воронжак П.В. Інноваційний розвиток вітчизняних промислових підприємств: основні проблеми та тенденції / С.В. Філіппова, П.В. Воронжак // Економічні інновації: зб. наук. пр. – О., 2015. – Вип. 60, Т. III. – С. 336-341.
6. Войнаренко М.П. Производственно-экономический потенциал и деловая активность субъектов предпринимательской деятельности : монографія / А.Н. Асаул, М.П. Войнаренко, С.Я. Князев, Т.Г. Рзаева. Под ред. засл. деят. науки РФ, д.э.н., проф. А.Н. Асаула. – СПб.: АНО «ИПЭВ», 2011.– 312 с.
7. Класифікація підходів та методів формування аналітичних інструментів оцінювання економічної безпеки промислового підприємства. [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук// Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 5 (15). – С. 224-231. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>.
8. Оцінювання економічних показників діяльності організації на засадах врахування поглядів груп економічного впливу [Електронний ресурс] / С.В. Філіппова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 2 (7). – С. 235-240. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>.
9. Концептуальні підходи до формування інформаційної системи промислового підприємства [Електронний ресурс] / Є.А. Бельтюков, Г.І. Задорожко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 3-4 (4-5). – С. 33-40. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/n4-5.html>.